

1723 ALKOTMÁNYTÖRTÉNETI JELENTŐSÉGE

BALOGH Judit – SZÉPLAKI László – Táblabíráskodás a 19. és a 21. században. A Győri Ítéletábrák példája . . . 1	
GOSZTONYI Gergely – Miért nem kedveltük a Helytartótanácsot? A magyarországi cenzúra korszakai 1723 és 1848 között	11
LIKTOR Zoltán Attila – Elvi politika vagy pragmatizmus? Bourbon–Habsburg párharc a spanyol örökségért (1700–1725)	18
MEGYERI-PÁLFFI Zoltán – Az 1723-ban felállított Helytartótanács hivatali székhelyei	28
MOLNÁR Dániel – Új adalékok a Pragmatica Sanctio formai és tartalmi kérdéseire	37
SÖPTEI Imre – A Dunántúli Kerületi Tábla Kőszegen (1724–1869)	45
SZIJÁRTÓ M. István – A Pragmatica Sanctio és a magyar rendiség	55
DISPUTA	
PREIER Zsuzsanna – Az egyletek, egyesületek jogi szabályozása a 19. században, különös tekintettel a Moson vármegyei Széchenyi Kör működésének bemutatására	61
SZEMLE	
KÉPES György – 1723 – a magyar alkotmány- és jogtörténet nagy esztendeje	69
HEIL Kristóf Mihály – Városházák a törvényhatósági jogú városokban. Beszámoló Megyeri-Pálffy Zoltán építészettörténeti doktori védéséről	74
KÖNYVEKRŐL	
Az állam és épületei – PÁLVÖLGYI Balázs	77
HÍREK	79
SZERZŐI ÚTMUTATÓ	84

A címlapon:

VI. (III.) Károly római császár, magyar és cseh király (1685–1740) portréja. Johann Gottfried Auerbach (1697–1753) festménye (1730 k.). Hofburg, Schatzkammer, Wien. Inv. Nr. ? 2140.

Wikimedia Commons – https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:Johann_Gottfried_Auerbach_004.jpg

E számunk megjelenését a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság támogatta.

Támogatóink:

Magyar Jogász Egylet – www.jogaszegylet.hu

Kiadja a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi jogi Tanszéke, a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténeti Tanszéke, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Jogtörténeti Tanszéke

Kiadói munkálatok: Gondolat Kiadó

DIE VERFASSUNGSRECHTLICHE BEDEUTUNG VON 1723/THE CONSTITUTIONAL SIGNIFICANCE OF 1723

BALOGH, Judit – SZÉPLAKI, László – Ungarische Judikatur in Oberstufe im 19. und 21. Jahrhundert. Beispiele der Tafelgerichte zu Győr/Hungarian Judicature in the 19 th and 21 st Centuries. Examples of the Court of Appeal in Győr	1
GOSZTONYI, Gergely – Warum mochten wir den Statthaltereirat nicht? Die Epochen der Zensur in Ungarn zwischen 1723 und 1848/Why didn't we like the Council of Governors? The Eras of Censorship in Hungary between 1723 and 1848	11
LIKTOR, Zoltán Attila – Prinzipielle Politik oder Pragmatismus? Bourbonisch-habsburgisches Duell um das spanische Erbe (1700–1725)/Principled Politics or Pragmatism? Bourbon-Habsburg Duel over the Spanish Inheritance (1700–1725)	18
MEGYERI-PÁLFFI, Zoltán – Die offiziellen Sitze des 1723 eingerichteten Statthaltereirates/The Offices of the Council of Governors established in 1723	28
MOLNÁR, Dániel – Neue Beiträge zu den formalen und inhaltlichen Fragen der Pragmatischen Sanction/New Contributions to the Formal and Content Issues of the Pragmatica Sanctio	37
SÖPTEI, Imre – Die Transdanubien Districtualtafel in Kőszeg (1724–1869)/The Transdanubian District Court in Kőszeg (1724–1869)	45
SZIJÁRTÓ, M. István – Die Pragmatica Sanctio und die ungarische Ständeordnung/The Pragmatica Sanctio and the Hungarian Estates	57
DISPUT/DISPUTE	
PREIER, Zsuzsanna – Die rechtliche Regelung von Vereinen und Gesellschaften im 19. Jahrhundert unter besonderer Berücksichtigung der Tätigkeit des Széchenyi-Kreises im Komitat Moson/The Legal Regulation of Associations and Societies in the 19 th Century, with Special Reference to the Operation of the Széchenyi Circle of Moson County	61
RUNDSCHAU/REVIEW	
KÉPES, György – 1723 – 1723 - ein großes Jahr in der ungarischen Verfassungs- und Rechtsgeschichte/1723 – a Great Year in Hungarian Constitutional and Legal History	69
HEIL, Kristóf Mihály – Die Rathäuser in den Munizipalstädten. Bericht über die architekturhistorische Doktorarbeit von Zoltán Megyeri-Pálffy/City Halls in the Municipal Cities. Report on the Doctoral Thesis of Zoltán Megyeri-Pálffy on the History of Architecture	74
ÜBER BÜCHER/ABOUT BOOKS	
Der Staat und seine Gebäude/The State and its Buildings – PÁLVÖLGYI, Balázs	77
NACHRICHTEN/NEWS	79
RICHTLINIEN FÜR AUTOR(INN)EN/AUTHORS' GUIDELINES	84

Auf der Titelseite/On the cover page:

Porträt des römischen Kaisers Karl VI. (III.), König von Ungarn und das Böhmen (1685–1740)/Portrait of the Roman Emperor Charles VI (III), King of Hungary and Bohemia (1685–1740). Gemälde von/Painting by Johann Gottfried Auerbach (1697–1753) (1730 ca.). Hofburg, Schatzkammer, Wien. Inv. Nr. ? 2140.

Wikimedia Commons – https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:Johann_Gottfried_Auerbach_004.jpg

Die Veröffentlichung dieser Ausgabe wurde von der Nationalen Medien- und Kommunikationsbehörde (NMHH) unterstützt. The publication of this issue was supported by the National Media and Infocommunications Authority (NMHH).

Unterstützer/Contributors
Ungarische Juristenvereinigung/Hungarian Lawyers Association (MJE) – www.jogaszegylet.hu

Internationales Redaktionskollegium/International editorial board:
Dr. Wilhelm Brauner (Wien), Dr. Izsák Lajos (Vorsitzender des Internationalen Redaktionskollegiums),
Dr. Peeter Järvelaid (Tallinn), Dr. Günter Jerouschek (Jena), Dr. Srđan Šarkić (Novi Sad), Dr. Kurt Seemann (Basel), Dr. Erik Štenpien (Košice), Dr. Martin Löhnig (Regensburg)

Redaktionskollegium/Editorial board:
Dr. Barna Attila, Dr. Béli Gábor, Dr. Homoki-Nagy Mária, Dr. Konez Ibolya, Dr. Máthé Gábor, Dr. Mezey Barna, Dr. Révész T. Mihály, Dr. Stipta István, Dr. Szabó Béla, Dr. Szabó István

Redaktion/Editing:
Chefredakteur/Chief Editor: Dr. Mezey, Barna
Redakteur/Editor: Dr. Megyeri-Pálffy, Zoltán
Nachrichtenredakteurin/News Editor: Dr. Kovács-Szépölggyi, Enikő
Anschriř der Redaktion/Editorial address: 1053 Budapest, Egyetem tér 1–3, II. Stock, ZI/Room 211, Tel./Fax: + 36 1 411 6518
jogortenetiszemle@gmail.com
ISSN 0237–7284

Herausgeber/Publisher: Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Universität Debrecen/Department of Legal History of University Debrecen, Lehrstuhl für Ungarische Staats- und Rechtsgeschichte der Eötvös-Loránd-Universität/ELTE Department of the History of Hungarian State and Law, Institut für Rechtsgeschichte und Rechtslehre der Károli-Gáspár-Universität der Reformierten Kirche/Institute of Legal History and Theory Károli Gáspár University of the Reformed Church, Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Universität zu Miskolc/Department of Legal History of University Miskolc, Lehrstuhl für Staats- und Rechtsgeschichte der Nationalen Universität der Öffentlichen Dienste/Department of Constitutional and Legal History of Ludovika University of Public Service, Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Katholischen Pázmány-Péter-Universität/Department of Legal History of Pázmány Péter Catholic University, Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Universität zu Pécs/Department of Legal History of University Pécs, Lehrstuhl für Rechtsgeschichte der Széchenyi-István-Universität/Department of Legal History of University Győr, Lehrstuhl für Ungarische Rechtsgeschichte der Universität zu Szeged/Department of Legal History of University Szeged

Verlag/Publishing works: Gondolat Kiadó

Nemzetközi szerkesztőbizottság:

Dr. Wilhelm Brauner (Bécs), Dr. Izsák Lajos (a szerkesztő bizottság elnöke), Dr. Peeter Järvelaid (Tallinn), Dr. Günter Jerouschek (Jéna), Dr. Srđan Šarkić (Újvidék), Dr. Kurt Seemann (Bázel), Dr. Erik Štenpien (Kassa), Dr. Martin Löhnig (Regensburg)

Szerkesztőbizottság:

Dr. Barna Attila, Dr. Béli Gábor, Dr. Homoki-Nagy Mária, Dr. Konez Ibolya, Dr. Máthé Gábor, Dr. Mezey Barna, Dr. Révész T. Mihály, Dr. Stipta István, Dr. Szabó Béla, Dr. Szabó István

Szerkesztőség

Főszerkesztő: Dr. Mezey Barna

Szerkesztő: Dr. Megyeri-Pálffy Zoltán

Hírszerkesztő: Dr. Kovács-Szépölggyi Enikő

A szerkesztőség címe: 1053 Budapest, Egyetem tér 1–3., II. em. 211.,

Tel./Fax: + 36 1 411 6518, jogortenetiszemle@gmail.com

ISSN 3004-118X (Online)

ISSN 0237-7284 (Nyomtatott)